

ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Γ' έτος:

1. Εισαγωγικά στο μάθημα

Αρβανίτη Ευγενία,
ΤΕΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών
earvanitis@aegean.gr

Δραστηριότητα

- Πόσο διεθνοποιημένος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού; (δυάδες)
- Σε τετράδες
 - αναφερθείτε τους λόγους επιλογής του μαθήματος.
 - Ποιες επαγγελματικές σας ανάγκες καλύπτει;

Στόχοι μαθήματος /1

- η βαθύτερη θεωρητική κατανόηση:
 - των διαδικασιών ομοιογενοποίησης και ετερογένειας στην ελληνική διασπορά (τριαδικές σχέσεις)
 - του εθνοτισμού, της διεθνικότητας, των νέων ανισοτήτων και του νέου αφομοιωτισμού
- της διαμόρφωσης ελληνικής διασποράς και των νέων συλλογικοτήτων (ετερότητα)
- της οριοθέτησης της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας, αλλά και εννοιών όπως «ο άλλος» και «ο ξένος», οι υβριδικές ταυτότητες, ο κοσμοπολιτισμός, η διατοπικότητα, κτλ.
- των μορφών ελληνόγλωσσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη διασπορά.

Προαπαιτούμενα

- Βασικές γνώσεις παιδαγωγικής και
- κοινωνιολογίας

Περιγραφή

- Ένα εισαγωγικό θεωρητικό μάθημα που παρουσιάζει
 - τις θεωρίες του εθνοτισμού, του πολιτισμικού οικουμενισμού και του σχετικισμού,
 - τη διαμόρφωση των εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον της ελληνικής διασποράς.
- Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται:
- α) στις διαδικασίες πολιτισμικής ομοιογενοποίησης & ετερογένειας στο πλαίσιο της διασποράς (π.χ. εθνοτισμός, διεθνικότητα και νέος αφομοιωτισμός),
- β) στις έννοιες «άλλος» και «ξένος»,
- γ) στον εθνοτισμό και στο σχηματισμό εθνοτικών ταυτοτήτων (υβριδικές, πολλαπλές, χωρικές, συμβολικές ταυτότητες),
- δ) στις όψεις της ετερότητας (γλωσσική, πολιτισμική, θρησκευτική, κτλ.), στην ελληνική διασπορά (μέσα από την μελέτη της ουσιοκρατικής παράδοσης, της νεωτερικής και μεταμοντέρνας θεώρησης), καθώς και
- ε) στη νέα εννοιολόγηση του τόπου, της απόστασης και του χρόνου στον σύγχρονο κόσμο.

ΣΚΟΠΟΣ

- Το μάθημα εξοπλίζει τους φοιτητές/τριες με
- μια βασική κατανόηση του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου που επηρεάζει τη διαμόρφωση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής προοπτικής
- αναφέρεται σε νέους κοινωνικούς χώρους όπως αυτός της ελληνικής διασποράς
- παρέχει τη δυνατότητα διαπολιτισμικής επίγνωσης στο πλαίσιο διασπορικών δικτύων.

Περιεχόμενα/1

- Ελληνική διασπορά
 - (Ορισμοί, αίτια, οι διαδικασίες/πολιτικές μετανάστευσης, το ταξίδι, η εγκατάσταση, η διπλή ταυτότητα)
- Νέοι κοινωνικοί χώροι ετερότητας και ταυτότητας:
 - τριαδικές σχέσεις, ομοιογένεια, πολυπολιτισμικότητα, διαπολιτισμικότητα
- Μορφές αυτοοργάνωσης της ελληνικής διασποράς
 - Εκπαίδευση, φορείς, εκκλησία & δίκτυα

Περιεχόμενα/2

- Πολιτισμικός & γνωσιακός σχετικισμός, μεταμοντενισμός
- Η ετερότητα & εθνοπολιτισμική ταυτότητα
 - (αποκλεισμός, αναγνώριση συμπερίληψη)
- Πολλαπλές ταυτότητες & ελληνικότητα στη διασπορά
- Παραδείγματα ελληνικής διασποράς σε Καναδά, Αμερική, Αυστραλία, Ευρώπη, Αφρική, Ασία.

Δραστηριότητα

- Υπήρξατε μέλη της διασποράς;
- Ποια τα χαρακτηριστικά των συγγενών σας στην ελληνική διασπορά;
- Ένας πρώτος ορισμός της ελληνικής διασποράς....

- Σε ομάδες.

Συγγράμματα

- Δαμανάκης, Μ. 2007. *Ταυτότητες και Εκπαίδευση στη Διασπορά*. Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Γκότοβος, Α. 2002. *Εκπαίδευση και Ετερότητα: Ζητήματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*. Μεταίχμιο, Αθήνα.

Οδηγός Μελέτης

- Αντερσον, Μπ., 1997. *Φαντασιακές Κοινότητες: στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού*. Νεφέλη, Αθήνα.
- Αρβανίτη, Ε. (Επιμ) 2006. *Zacharias Vogiazopoulos. Bonegilla: Memories and Recollections of an Insider*. Australian Greek Resource and Learning Centre, RMIT University, Μελβούρνη.
- Bauman, Z. 2004. *Παγκοσμιοποίηση: Οι συνέπειες για τον άνθρωπο*. Εκδόσεις Πολύτροπον, Αθήνα.
- Λιάκος, Α. 2005. *Πώς στοχάστηκαν το έθνος αυτοί που ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο*; Εκδ. Πόλις, Αθήνα.
- ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ, τεύχος 92, Ιαν. – Μάρτιος 2006, αφιέρωμα: Σύγχρονες Θεωρήσεις του Μεταναστευτικού Φαινομένου.

Οδηγός Μελέτης

- Επιστήμες της Αγωγής (θεματικό τεύχος 2007). *Νεοελληνική Διασπορά: Όψεις της Ιστορίας και της Εκπαίδευσής της*. Πανεπιστήμιο Κρήτης. Κρήτη.
- Τσουκαλάς, Κ. 2010. *Η επινόηση της ετερότητας: "ταυτότητες" και "διαφορές" στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα.
- Κατσούλης, Η., Ανανιάδη, Μπ., Ιωαννίδης, Σ. (επιμ.) 2003. *Παγκοσμιοποίηση: οικονομικές, πολιτικές, πολιτισμικές όψεις*. Εκδόσεις, Ι. Σιδέρης, Αθήνα.
- Κωνσταντοπούλου, Χ., Μαράτου-Αλιπράντη, Λ., Γερμανός, Δ., Οικονόμου, Θ. 2000. «Εμείς» και οι «Άλλοι»: Αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα. Τυπωθήτω/Δαρδανός, Αθήνα.
- Τσιώλης Γ. 2006. *Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις*. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Διδακτική μέθοδος

- Η διδασκαλία γίνεται υπό μορφή θεωρητικού σεμιναρίου με εμπλουτισμένες εισηγήσεις, ομαδικές δραστηριότητες και παρουσιάσεις φοιτητών.
- Ο φόρτος εργασίας των φοιτητών προβλέπεται σε 150 ώρες για όλο το εξάμηνο:
 - 39 ώρες διδασκαλίας
 - 13 ώρες εργαστηρίου/φροντιστηρίου
 - 40 ώρες μελέτης/προετοιμασίας για τα μαθήματα
 - 7 ώρες συνεργασίας/συνάντησης με τη διδάσκουσα
 - 51 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις/εργασίες

Η Αξιολόγηση σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα προβλέπει ...

- α) τελικές Γραπτές Εξετάσεις και κατάθεση μιας βιβλιοκρισίας για την μεταναστευτική Ιστορία ζωής του Ζαχαρία Βογιατζόπουλου.

ή

- β) τη δημιουργία ενός πολυμεσικού/πολυτροπικού φακέλου (με κείμενο, βίντεο, ήχο, εικόνα, κτλ) για την προσφορά ενός σημαντικού μελετητή στην ανάλυση του φαινομένου της διαπσοράς.
- Η παράδοση των εργασιών πραγματοποιείται πριν την εξεταστική περίοδο και παρουσιάζεται στο σύνολο των φοιτητών του μαθήματος με δυνατότητα ομαδικής αξιολόγησης.
- Αξιοποιείται η πλατφόρμα cgscholar.com

Δραστηριότητα

- Σχολιάστε από μια πετυχημένη ιστορία μετανάστευσης:
- <http://www.hellenic.org.au/index.php?sectionID=14437&pageID=14843>
- https://www.youtube.com/watch?v=7W_ZRiGjmTM
- Προτείνετε (σε ομάδες) πιθανά θέματα για την ελληνική μετανάστευση...
- <http://www.thejourneygreekamericandream.org/film.htm>

Σύγχρονη ελληνική μετανάστευση

- Η άλλη μορφή μετανάστευσης λόγω ελληνικής κρίσης:
- <http://www.newdiaspora.com/el/>
- <http://www.pri.org/stories/2013-05-02/new-diaspora-online-project-documents-greek-immigrant-experience>
- <http://www.theaustralian.com.au/arts/review/journeys-of-the-greek-diaspora/story-fn9n8gph-1226674383541>
- <http://urbantimes.co/2013/04/new-diaspora-stories-of-greeks-abroad/>